

KTH Engineering Sciences

Laboration 2

Differentialekvationer och numerisk integration

Före redovisningen ska ni skicka in MATLAB-filerna ni skrivit till alla uppgifterna i Canvas. På redovisningen ska ni (båda i laborationsgruppen om ni är två) kunna redogöra för teori och algoritmer som ni använt. Ni ska kunna svara på frågorna i uppgifterna och förklara hur era MATLAB-program fungerar. Kom väl förberedda!

1. Olinjär modellanpassning

Den här uppgiften är en fortsättning på uppgift 3 i Lab 1. Där bestämde ni skärningspunkterna till två cirklar genom att lösa ett olinjärt ekvationssystem

$$\begin{aligned}(x_A - x_P)^2 + (y_A - y_P)^2 &= L_A^2, \\ (x_B - x_P)^2 + (y_B - y_P)^2 &= L_B^2.\end{aligned}$$

Mittpunkternas positioner var givna till $A = (93, 63)$ och $B = (6, 16)$, och avstånden är $L_A = 55.1$ och $L_B = 46.2$. Antag nu att vi har ännu en cirkel:

$$\begin{aligned}(x_A - x_P)^2 + (y_A - y_P)^2 &\approx L_A^2, \\ (x_B - x_P)^2 + (y_B - y_P)^2 &\approx L_B^2, \\ (x_C - x_P)^2 + (y_C - y_P)^2 &\approx L_C^2.\end{aligned}$$

Låt $C = (20, 83)$ och $L_C = 46.2$.

- Skriv ned Gauss–Newton-iterationen för detta problem. Varför använder vi Gauss-Newtons metod och inte Newtons metod?
- Kör Gauss-Newton med en startgissning som motsvarar lösningen på Lab 1. Ange lösningen och antalet iterationer som behövdes.
- Rita upp cirklarna och lösningspunkterna i en figur. Går cirklarna genom punkterna? Vad förväntar vi oss?

2. Numerisk integration

Följande integral ska beräknas

$$I = \int_{-1}^1 \sqrt{x+2} \, dx.$$

- Rita en graf över integranden. Beräkna integralens värde analytiskt: $I =$

- (b) Approximera integralen med (sammansatta) trapetsregeln. Låt $T(h)$ vara approximationen med steglängd h . Beräkna $T(h)$ för $h = 1, 0.5, 0.25, 0.125$ och 0.0625 . Verkar approximationen konvergera när $h \rightarrow 0$?
- (c) Beräkna felet $|T(h) - I|$ i trapetsregeln. Vad säger teorin om felet? Med vilken faktor förväntar vi oss att felet förändras när man halverar steglängden? Stämmer det?
- (d) Approximera nu integralen med (sammansatta) Simpsons formel¹ istället. Beräkna felet för h -värdena ovan. Vad säger teorin i detta fall om felets avtagande när $h \rightarrow 0$?
- (e) Plotta felet som funktion av h för trapetsregeln och för Simpsons metod i samma figur. Plotta i log-skala. Använd MATLABs kommando `loglog`, gärna tillsammans med `grid`-kommandot. Uppskatta båda metodernas noggrannhetsordning med hjälp av plotten. Stämmer det med teorin?

3. Generatorn 2

Detta är en fortsättning på uppgift 2 i Lab 1. Generatorföretaget har kommit på att man inte känner till θ exakt. Man betraktar istället θ som en stokastisk variabel som följer en trunkerad normalfördelning med väntvärde $\bar{\theta}$ i intervallet $\bar{\theta} \pm s$. För att beräkna väntvärdet för den maximala magnetiseringen \bar{m} behöver man då beräkna

$$\bar{m} = \frac{\int_{-s}^s e^{-\beta t^2} m(\bar{\theta} + t) dt}{\int_{-s}^s e^{-\beta t^2} dt},$$

där $m(\theta)$ är samma maximala magnetisering som beräknades i Lab 1, dvs $m(\theta) = \max(\mathbf{u})$ när \mathbf{u} beräknats via `generator.m` med argumentet θ . Använd parametrarna $s = 2$, $\beta = 1$ och $\bar{\theta} = 40$. (Ni behöver alltså använda filerna `generator.m` och `generator_data.mat` från Lab 1 i denna uppgift.)

- (a) Beräkna nämnaren i uttrycket mycket noggrant med en numerisk metod.
- (b) Använd (sammansatta) trapetsregeln för att beräkna täljaren och \bar{m} . Välj h så att den totala beräkningstiden i programmet blir ca 1 minut. Uppskatta noggrannheten genom att halvera h .
- (c) Använd (sammansatta) Simpsons formel för att beräkna täljaren och \bar{m} . Välj h så att den totala beräkningstiden i programmet blir (ungefär) lika lång som i (b). Uppskatta noggrannheten genom att halvera h . Är det bättre eller sämre att använda Simpson i detta fall? Motivera!

Not: I uppgift 3b-c kan "1 minut" behöva justeras beroende på er dator. Försök använda $h \leq 0.1$ i alla fall.

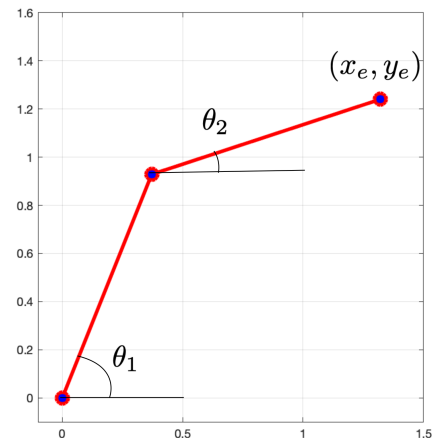
¹Ni kan antingen implementera Simpson direkt eller genom att göra ett steg med Richardsonextrapolation av trapetsregeln.

4. Robotarm

En robotarm består av två länkar med längden $R = 1$ (se bild). Armens tillstånd definieras utifrån länkarnas vinklar (θ_1, θ_2) som är definierade i förhållande till x -axeln. Dess ändpunkt betecknas (x_e, y_e) och ges av

$$\begin{aligned}x_e &= R \cos \theta_1 + R \cos \theta_2, \\y_e &= R \sin \theta_1 + R \sin \theta_2.\end{aligned}$$

Robotarmen kan styras med hjälp av ett styrsystem som påverkar robotarmens vinklar.

- (a) Bestäm vinklarna $\theta_1 = \theta_1^*$ och $\theta_2 = \theta_2^*$ så att robotarmens ändpunkt (x_e, y_e) landar på position $(1.3, 1.3)$ genom att formulera problemet som ett olinjärt ekvationssystem i två obekanta. Lös problemet med Newtons metod i flera variabler. Felet ska vara mindre än 10^{-10} i båda variablerna.

Plotta robotarmen med funktionen `plot_robotarm.m` som du hittar i Canvas. Argument till funktionen är en vektor som innehåller de två vinklarna θ_1 och θ_2 .

Vi ska nu studera robotarmens rörelse som en funktion av tiden. Ett styrsystem införs så att vi hamnar i den avsedda positionen. Vinklarna betraktas som funktioner av tiden och uppfyller differentialekvationerna

$$\begin{aligned}\frac{d^2\theta_1}{dt^2} &= -\alpha \cdot (\theta_1(t) - \theta_1^*) - \gamma \frac{d\theta_1}{dt} + \beta \sin(\omega t), \\ \frac{d^2\theta_2}{dt^2} &= -\alpha \cdot (\theta_2(t) - \theta_2^*) - \gamma \left(\frac{d\theta_2}{dt} + \left| \frac{d\theta_1}{dt} \right| \right) + \beta \sin(\omega t),\end{aligned}$$

där vinklarna θ_1^* och θ_2^* är de vinklar ni bestämt i (a). Faktorn γ motsvarar en dämpning (friktion) och är här $\gamma = 4$. Vibrationerna representeras av amplitud β och en frekvens ω är bestämda till $\beta = 0.5$ och $\omega = 3\pi$. Styrsystemet beror också på en parameter α som är vald som $\alpha = 2$.

- (b) Skriv om den andra ordnings differentialekvation på standardform, dvs ett system av fyra första ordningens differentialekvationer (ODE).
- (c) Lös differentialekvationen med Framåt Euler (för ODE-system), med startvärden $\theta_1(0) = \pi/2$, $\theta_1'(0) = 0$, $\theta_2(0) = \pi/6$ och $\theta_2'(0) = 0$. För denna uppgift kan ni ta hjälp av skelettprogrammet `f_robotarm.m` som ni hittar i Canvas.

Var är robotarmen efter $t = 15$ tidsenheter? Använd Framåt Euler med steglängd $h = 0.01$. Visualisera lösningen med en animation genom att löpande anropa `plot_robotarm.m` när ni räknar ut lösningen.

Tips: Det är beäkningskrävande att rita upp lösningen, så det är bättre om man gör det endast i tex vart 10e tidssteg i Framåt Euler. Om ni inför en räknare `k` i den inre loopen kan ni göra det med kod av typen:

```
if (mod(k,10)==1)
    plotta lösning
end
```